

تریبت و ادزش

دکتر علی قادری

شیرینگاه علوم انسانی

دانسته‌اند از بها، قيمت، قدر، برازنده‌گي، شايستگي، زينندگي، قابلیت، اعتبار يك سند و... (فرهنگ معین).

در زبان عربی نيز تقریباً همین مفاهیم مدنظر است. ارزش آن چیزی است که اگر در فردی باشد او را در خور حرمت و شایستگی می‌سازد. ارزش شامل صفاتی است که آدمی وجود آن‌ها را در عرصه اخلاقی، فکری و شغلی آزومند است. ارزش، صفتی است گرانقدر و بهادر که آدمی را بزرگ می‌کند و انسان‌ها مایل به داشتن آن می‌باشند. ارزش‌گذاری در واقع عبارت از قیمت‌گذاری مادی یا معنوی روی شخص یا بر روی شيء است (برداشت از کتاب لغت روبرت).

هنگامی که سخن از عظمت شخص، کاربری یک شيء و ارجمندی یک پدیده به میان می‌آید، در واقع همان مفهوم ارزش با بیانی دیگر است و آن می‌تواند دارای بعدی کمی یا کیفی باشد. انسان ارزشمند وجودی برگزیده است و شيء ارزشمند شیئی کمیاب و به دست آوردنش همراه با تحمل سختی هاست.

در نهايٰت می‌توان گفت که ارزش، یک فکر، یک ایده یا یک باور است که از قداست و حرمت برخوردار است. البته ارزش امری خاص برای انسان هاست و دارنده آن به علت عقل، آزادی، تعهد، مسئولیت و... آن را انتخاب کرده، به عنوان عامل حرکت مورد استفاده قرار می‌دهد.

نوع ارزش‌ها

ارزش‌ها به تناسب موضوع و محتوا ممکن است به صورت‌های زیر باشند:

- ارزش مشروط و مقید و آن ارزشی است

مقدمه:

فرهنگ هر جامعه منبعی است برای انگیزش‌ها، حرکت‌ها و نوع اتخاذ موضع در برابر حوادث و جریانات. بسیاری از نوآوری‌ها، خلاقیت‌ها، الهامات درخشان و سازنده در یك جامعه از فرهنگ رشید و سازنده آن جامعه نشأت می‌گيرد.

اعمال اخلاق‌نيک و بد، حرمت‌گذاري‌ها یا بی‌حرمتی‌ها نسبت به عموم، تفسير درست یا غلط از امری چون آزادی، عفت و پای‌بندی به مرزها یا عدم رعایت آن، به فرهنگ‌ها مربوط می‌شوند و به همین خاطر از منظر تربیت ضرورتی است برای بازاندیشی در فرهنگ و نقد و اصلاح آن، و آنگاه توسعه و تنفيذ آن در روان اعضای جامعه.

از میان عناصری که فرهنگ یک جامعه را تشکیل می‌دهند مسئله ارزش‌ها از جایگاه رفیعی برخوردار است. این دعوی بدان خاطر است که انسان‌ها موجوداتی انتخاب‌گرند و به دنبال آن نقطه و مسئله‌ای به پیش می‌روند که دارای ارزش و بهای بیشتر باشد. در خط کاری انسانی الهی عنایت به ارزش‌ها و تلاش در جهت محوضدار ارزش‌ها را می‌بینیم. آنان سعی بر این داشتند که تفسیر نیکوبی از ارزش‌ها داشته باشند و بذر آن را در درون انسان شکوفا سازند.

معنی و مفهوم ارزش

در مورد اين که ارزش چيست، باید گفت ارزش چیزی است که از نظر فکري دارای بها و قيمت و در عين حال برخوردار از حرمت و قداست باشد. در زبان فارسي ارزش را عبارت

که برآورندهٔ نیاز و حاجتی شخصی است. گاهی وجود یک قرص سردرد برای یک مبتلا، چوبی از کبریت برای روشن کردن یک اجاق، آن هم در بیابان، ارزشمند است.

- ارزش مطلق، آن ارزشی است که به قیدی مقید نگردد، مثل آزادی و شرف.

- ارزش دینی، آن ارزشی است که مذهب مورد اعتقاد ما برآن صحه گذارد مثل نماز، جهاد، و ...

- گاهی ارزش‌ها منطقه‌ای و ملی‌اند، مثلاً در جامعه‌ای ارزش به حساب می‌آیند و در جامعه دیگر حتی ممکن است ضد ارزش باشند، مثل ستروپوشش، عفت و دوشیزگی دختران و ... که البته دین و فرهنگ هم آن را تأیید کرده، رنگ می‌دهند.

فایده و اهمیت ارزش‌ها

- ارزش‌ها عامل حرکت آفرینی و ایجاد انگیزش در کار و تلاش آدمی‌اند.

- سبب پای بندی به خط و راه و شرایطی‌اند که از نظر یک فرهنگ، ارزش خوانده می‌شوند.
- عامل مؤذداری در حیات، در گفتار، رفتار و کردار است.

- معیاری برای مقایسه‌ها و مرزبندی‌ها و در نتیجه شناخت پای بندی‌هاست.

- سببی برای جهت‌دهی به سوی مقصدی است که مکتبی مورد قبول آن را کمال می‌نامد.

- سبب داوری درباره یک فرد و قضاوت در مورد نوع باورها و اعتقادات و مقدسات اوست.

- و سرانجام ارزش‌ها اگر از سوی مذهب و آقایانی باشد برای خود فرد و نیز جامعه او خیرآفرین است، مایه عظمت جان آدمی و سبب دستیابی به ارج و قرب مورد نظر است.

- ارزش غیردینی آن چیزی است که مردم آن را برای خود ارزش دانسته‌اند، مثل ارزش طبقه‌ای، عنوانی، و ...

- ارزش ثابت ارزشی است که همه‌گاه در جامعه انسانی ارزش به حساب می‌آید و گذشت زمان در آن اثری نمی‌بخشد، مثل ارزش زهد، تقوّا، انسانیت و ...

ارزش متغیر آن ارزشی است که بر اساس شرایط زمان عوض می‌شود. مثل ارزش‌های دوران کودکی، نوجوانی، موققیت در یک بازی و ...

- ارزش‌ها گاهی جهانی‌اند و در همه جای جهان از آن‌ها به نیکی یاد می‌شود، مثل عدالت، آزادی، صداقت، صلح و ...

شکست‌های مصیبت‌بار و حتی فروپاشی اخلاق و مدنیت ریشه در فروپاشی ارزش‌ها دارند و بسیاری از شکاف‌های فيما بین حتی در گروه خانواده و اجتماع و مذهب حاکمی از همین امر است.

خطر بیشتر

خطر بیشتر سقوط ارزش‌ها ناشی از سقوط مذهب و ارزش‌های آن در دل عده‌ای محدود است که در جامعه وجود و حضور دارند و همانند میکرب و ویروسی در دیگران اثر گذارده، ضد ارزش‌ها را توسعه می‌دهند.

شاید برخی از آنان را قصد بدی در این تلاش و اقدام نباشد و مشکلشان عدم توان تفسیر و ارزیابی از ارزش‌ها و ضعف در انتخاب است. اگرچه سرخورده‌گی از عمل فاحش بزرگ‌تران و سقوط مدل‌ها و الگوهای نیز در آن مؤثر است.

برداشت آنان از ارزش‌های والایی چون آزادی، عفت، گذشت، عبور کریمانه، تقوا، زهد، جهاد و شهادت، اندیشه‌های خیرخواهانه، نامناسب، سطحی و بی‌نفوذ است و در نتیجه حقوق فردی و اجتماعی و رعایت حرمت یکدیگر، مشارکت و هم‌آهنگی، در وضعی نامطلوب است.

می‌خواهند به اقتدار دست یابند، ولی با هر بھایی، پیروزی به دست آورند ولی به بھای هر شکستی، جنایت را زیرکنی تلقی می‌کنند، به خاک انداختن و بیچاره کردن را نشان قدرت می‌دانند، اسیر هوس خویش‌اند، ولی آن را آزادی به حساب می‌آورند. به حیله و فریب دست می‌بازند و آن را بر هوشمندی خود حمل می‌کنند.

این فواید و آثار خود سببی برای تربیت نسل بر مبنای ارزش‌ها و تنفیذ و اثربخشی آن در جان و روان آدمی است.

ضرورت وجودی ارزش‌ها

از ارزش‌ها اموری مطلوب و ارزش‌های آن و آدمی را بدان‌ها نیاز است. زیرا گذران زندگی بدون وجود ارزش‌هایی چون انسانیت، آزادی، وفا، همکاری و ... میسر نیست. وجود این ارزش‌ها در همه اعصار برای همه انسان‌های عاقل و اجتماعی ضروری بوده و در عصر ما ضروری‌تر است. این ضرورت بدان خاطر است که:

حصارهای هویتی یکی پس از دیگری فرو می‌افتد و آتش درگیری و اضلال شعله‌ورتر است و عوامل انحراف انگیز برای نسل، به ویژه نوجوان و جوان، دندان تیز خود را نشان می‌دهند. دنیای امروز را دهکده‌ای تصویر می‌کنند که اگر آتشی در خانه‌ای افتند بنای دیگران نیز به نابودی تهدید می‌شود. شبکه پیچیده روابط، باورها و ارزش‌ها را نمی‌توان دست کم گرفت که در رشد و احاطه نسل فوق العاده مؤثر و نافذ است.

امروزه بیش از هر عصری ضروری است که ارزش‌های فراموش شده، همان‌ها که در گذشته عامل حرکت و رشد، و مایه سکون و آرامش و امنیت بوده‌اند بازآفرینی شوند و در نظام ملی و حتی فرا ملی بدان‌ها عنایتی باشد. افزایش به کارگیری ارزش‌های تأیید شده زمینه‌ساز حیات بهیته‌اند.

چالش بزرگ امروز عالم بشری چالش کم اندیشیدن و در نتیجه پشت کردن به ارزش‌های است و بسیاری از تنشی‌ها و

با مردم مأتوس و با حیات اجتماعی به صورتی
اندیشیده و هدفدار سازگار گردند. نسل جدید
باید دریابد که دنیا خانه اوست، آدمی باید خود
را برای زندگی در این سرای بسازد و از موهاب
آن بهره گیرد. دنیای او دنیای عمل و
عکس العمل است. سرای کار و تلاش، مدرسه
و دارالتکمیل است. برای حفظ شرافت خود، و
رعایت امنیت و راحت دیگران ضروری است

در التزام به مذهب ضعف دارند، آن را
دلیل روشنفکری می‌شناستند. حیات کورکرانه
را نفی می‌کنند ولی در عمل همان را تعقیب
می‌کنند، به حیله‌های جادویی و به زرق و
برق‌های ظاهر دل بسته‌اند ولی گمان دارند که
آن نشانه مدبنت آنان است.

وظیفه تربیت

در این راستاست که دستگاه تربیت را
وظیفه‌ای جدید به بار می‌نشیند و آن اصلاح
نابسامانی‌ها، بازآفرینی و احیای ارزش‌ها، تنفیذ
آن در جان‌ها و زمینه‌سازی برای بروز و

به ارزش‌های فطری، دینی و اخلاقی مجهر
گردد. همه گاه به لذات مادی و مناظر زیبا دل
بنند که گاهی گذر از آن‌ها به خاطر پاسداری از
ارزش‌ها ضروری است.

دستگاه تربیت وظیفه شناسایی، ارزیابی و
القای ارزش‌ها، و نشاندن بذر آن در دل‌ها و
زمینه‌سازی برای شکوفایی آن‌ها را دارد.

شکوفایی آن‌هاست. مقصد تربیت در بعد
فرهنگی، بارآوردن فرد به عنوان مظہری از
ارزش‌های مکتبی، با دلالات لازم و آماده‌سازی
برای تحقق تدریجی آن در طی مراحل حیات
است.

تعقیب این مقصد برای نسل تو خاسته
ضروری است از آن بابت که آنان دیر یا زود باید

که گاهی به بهای خون هزاران شهید حاصل شده‌اند.

دامنه ارزش‌ها

ارزش‌هایی که سرمایه‌گذاری لازم را می‌طلبند و مُدَنْظَر اوپلیا و مریان و نیز دولت‌ها و ملت‌ها باید باشند بسیار و از آن جمله‌اند:

- ارزش‌های فردی چون رشد، قدرتمندی، عفت، تقویا، زهد، صبر و تحمل، کمال جویی، مهارت، هدفداری، عزت نفس، اعتماد به نفس، رویه‌داری، مدیریت برخود، عظمت روحی، والانگری و غنای درون.

- ارزش‌های اخلاقی چون پاکدامنی، عفو، عبور کریمانه، گذشت و نادیده گرفتن، اصالت شرف، توبه و بازگشت از خطأ، جوانمردی، استقامت، وفاداری و رعایت حق.

- ارزش‌های اجتماعی چون تساوی در انسانیت، صفا و صمیمیت، انس با مردم، امر به معروف، نهی از منکر، عدالت اجتماعی، صله‌رحم، ترمیم دل‌های شکسته، احساس مستولیت، ظلم‌زدایی، قداست خانواده، انسان‌سازی، خیراندیشی، مصلحت خواهی، ایثار، نقدپذیری، دوستداری بنى نوع، توجه به همسایه و ...

- ارزش‌های اقتصادی چون کار، تولید سالم، مصرف معقول، قرض، اتقان در کار، انفاق، صدقات، تعاون، احداث عام‌المنفعه، ایجاد کار برای بیکاران، رسیدگی‌ها، سیر کردن گرسنگان و ...

- ارزش‌های فرهنگی مثل دانایی، فلسفه‌داری زندگی، هنر احیاگر، بیان زنده، حفظ شعائر، بصیرت‌داری، احساس سرفرازی به حق، حق دوستی، ارزیابی اندیشه،

و اداشتن به درک عمیق از ارزش‌ها و بروز و ظهور آن در کار و زندگی روزانه، و خواستاری رعایت آن به عنوان یک حق و مستولیت و پیش‌روی براساس ضابطه‌داری در نظام حیات، وظيفة همه معلمان و مریان است و وجودان‌های بیدار ما را بدان دعوت می‌کنند.

در اهمیت وظیفه

در اهمیت این وظیفه‌مندی برای همه دست‌اندرکاران تربیت باید گفت که حفظ حقوق فردی و اجتماعی حال و آینده نسل، سنگر سازی برای حفظ امنیت‌ها، مقاوم‌سازی در برابر آشتفتگی‌ها، سد راه قربانی شدن در برابر انحرافات که از نسل نوجوان و جوان طعمه‌ها می‌سازند، و بالاخره حل و رفع مشکلات و دشواری‌ها و زمینه‌سازی برای شکوفایی‌های جدید و ابراز خلاقیت در گرو حفظ و احیا و بازآفرینی ارزش‌هاست.

شک نیست که بازاندیشی در مورد رمز و راز سقوط ارزش‌ها و یافتن راهکارهای جدید از طریق قرار دادن آب‌های در حال هدر شدن در جوی اصلی، باید در سر لوحة کار مریان باشد. دولت‌ها اگر بخواهند جامعه به صورت فزاینده‌ای در خط و راه رشد باشد، ناگزیرند بصیرت‌ها در زمینه بازآفرینی و احیای ارزش‌ها را رشد دهند و هم از سوی دیگر در برابر عوامل سقوط دهنده ارزش‌ها سدی بسازند.

این اقدام به بهای سرمایه‌گذاری و حتی دادن قربانی‌ها می‌ارزد، زیرا تغییرات عمیق در ساختار فکر و زندگی مستلزم هزینه کردهای بسیارند. در غیر این صورت چه بسیارند ثروت‌هایی که بسی حساب از دست می‌روند و چه فراوان‌اند نابودی دستاوردهای گران‌قیمت

و از طریق پیامبر و جانشینان بر حق او آن را به مردم ابلاغ می‌نماید و بدین سان ارزش‌ها از سوی مذهب و ناشی از اعتقادات است. به همین سبب قداست آن بیش از قداست دیگر ارزش‌هast و این همان است که ما آن را در تربیت اسلامی مذکور نظر داریم.

عوامل مؤثر در ارزش‌ها

ارزش‌ها در همه جوامع وجود داشته، به عوامل بسیار بستگی دارند که کم و زیاد شدن آن عوامل در شدت و ضعف ارزش‌ها اثر دارد. در این عرصه می‌توان از عواملی نام برده که برخی از آن‌ها عبارت‌اند از: فلسفه عمومی حاکم بر جامعه، عامل تبلیغات، شرایط فقر و غنای تحمیلی در جامعه، حوادث و اتفاقات، پیشامدهای جدید و غیرمنتظره، شیوه تربیت، مدرنیته یا تجدد یا بروز مدها، توسعه فکری و قدرت‌ها یا انحرافات در جامعه و ...

هم چنین است شرایط روانی - عاطفی، ارتباطات داخلی یا خارجی، تداعی‌ها، خلاقیت‌ها، ابداعات و اختراعات، کشف‌ها و پیش‌رفت‌ها، زمینه‌سازی‌هایی که در جامعه برای ایجاد شکاف بین فطرت و طبیعت فراهم می‌گردد، سلطه و بروز فرهنگی جدید و زرق و برق‌ها چه به صورت گزینش و انتخاب، و چه به صورت تحمیل که مردم تدریجاً بدان عادت پیدا می‌کنند و نیز عاملی مثل ماشینی شدن زندگی که سببی برای زوال تدریجی سنت و معنویت و نفی بسیاری از ارزش‌ها و قداست‌هast است. یا نزول بلایا که در اثر آن رابطه معنوی انسان با خدا در نزد عده‌ای تیره می‌شود و گاهی احساس ستمکاری نسبت به خدا پیدا می‌کند (پنهان بر خدا).

خردورزی در امور، رسم‌های ارزنده چون مهمان نوازی و ...

- ارزش‌های سیاسی چون آزادی، استقلال، دفاع، قانون‌مداری، صدق اجراء، جهاد، شهادت، نظم‌داری، تحزب الهی، قیام علیه ستم، مبارزه برای هدف اندیشه‌یde، تلاش برای پاداری حکومت حق، مقاومت و ...

- ارزش‌های معنوی چون عبد بودن، عبادت، کار کردن برای خدا، ایمان داری، فضیلت خواهی، رضا به قضای الهی، پاک‌سازی و تطهیر درون، آمادگی برای ملاقات رب، دوستی خدا، اخلاص در راه خدا، معامله با خدا، بذل سرو جان در راه او و ...

منبع ارزش‌ها

- ارزش‌ها از منابع مختلف ممکن است ریشه پیدا کنند:

- برخی از جوامع منبع ارزش‌شان عقل و خرد و استنباط شخصی است. به عبارت دیگر ارزش‌ها آفریده ذهن آنان است. آن چه را که خود یافته‌اند دارای ارزش و بها می‌دانند.

- در برخی از جوامع ارزش‌ها آفریده اجتماع و احیاناً قراردادهای اجتماعی یا فرهنگ آن‌هاست و این نکته‌ای است که ما آن را در بسیاری از جوامع غربی می‌بینیم.

- در نزد تعدادی از جوامع ارزش‌ها نشأت گرفته از مکتب یا فلسفه‌ای بشر ساخته‌اند و خط مکتب مورد قبول آن‌ها را برایشان تصویر می‌کند.

- در جوامعی که پای بند به اسلام‌اند ارزش‌ها از وحی و سرجشمه معارف الهی پدید می‌آیند و این خداوند است که امری را برای بشر مقدس دانسته، آن را ارزش معرفی می‌کند

نوجوانان خشمگین و عصبانی و در مواردی از زندگی مایوس می‌شوند. آنان در ارتباط با وضع و شرایط موجود دچار تضاد و تعارض و گاهی هم درگیری می‌شوند. تن دادن به گناه به علت ضعف مدیریت برخود و بروز اندیشه خودکشی در برخی از آنان به خاطر همین وضعیت است.

نوجوانان گاهی فکر می‌کنند که بیهوده آفریده شده‌اند، بالاتر از حیوان و کمتر از انسان حقیقی‌اند، از بهای واقعی خود غافل‌اند و هم قادر به اتفاق خود نیستند، نمی‌توانند مشکل خود را حل کنند، عقاید و مراسم برایشان تاکافی است، قدرت طلب‌اند و در آن موفق نیستند، تفوق خواهند ولی قادر به اکتساب آن نمی‌باشند، غرور دارند ولی برای آن خردباران بسیار نمی‌یابند و... این مجموعه سبب سقوط بسیاری از ارزش‌ها و خواستاری ارزش‌های جدید می‌شود. چه بسیار از ارزش‌های گرانقدر که در نزدشان پوچ و هیچ می‌نمایند و چه بسیار

نقش عامل سن

در سنین نوجوانی تحولاتی در جسم و ذهن و عاطفه و روان فرد پدید می‌آید که حتی مریان را در اتخاذ موضع لازم راجع به او دچار حیرت و تردید می‌کند. نوجوانی سن تندروی، پرهیز از محافظه‌کاری و دوری از اعتدال است. اغلب

همراه باشد مثل تعزیه‌ها یا اجرای تأثیر و نمایش فیلم‌هایی که در این عرصه کاربرد دارند.

۴- القات و تذکرات همراه با تحریض‌ها و تحسین‌ها از ارزش‌ها و خواستاری پای بندی به آن‌ها توسط افراد محبوب و مورد علاقه کودک و نوجوان و تأیید عملکردهای ارزشی او.

۵- توجیه و تعلیل پاره‌ای از ارزش‌ها که امکان آن وجود دارد، البته به تناسب سن و درک و فهم نسل که به کارگیری منطق مخصوصاً در سینم نوجوانی دارای نقشی اثربخش تر است.

۶- راه عمل را به نسل خود نشان دهیم و به او بیاموزیم که چگونه می‌تواند عفیف، با تقوا و واجد ارزش‌ها باشد.

تذکر مهم

در ایجاد و پرورش ارزش‌ها در درون چه نیکوست که از زیان فطرت با نسل سخن گوییم، از قدرت مذهب و اخلاق استفاده کنیم، به ارزش‌ها بعد کاربردی دهیم تا لذت آن را در زندگی احساس کند، و اقدامات مربوط به آن را از سینم پایین آغاز نماییم و هم تعلیمات خود را به صورت طبیعی و توأم با شفقت و دل‌سوزی عرضه و ارائه کنیم و یکوشیم آنان بیندیشند، ارزیابی کنند، و آن گاه آن را پذیرند.

در همه حال باید هشیار بود که القای ارزش‌ها، با اقدامات سرکوب گرانه، اعمال خشونت و استبداد اثری منفی خواهد داشت. ارزش‌ها خود باید موجب احساس ایمنی و پاسخ‌گوی نیازها، و دستیابی به اقتناع درون و رضای وجودان باشند و اگر خوب و ارزنده‌اند چرا والدین در آن‌ها پیشگام نباشند؟ نفعی عملی ضد ارزش‌ها و پاک‌سازی محیط از آن، خود زمینه‌ساز اثربخشی بیشتر ارزش‌هاست.

پای بندی‌های جدید برای ارزش‌های جدید که برایشان پدید می‌آید. فشار غرائز گاهی خود عاملی مهم برای رهایی از ارزش‌های عفاف و تقوا در آن عرصه و بروز تمایلات ضد آن است. این مجموعه سبب می‌شود که زندگی ارزشی نوجوان توأم و همراه با بحران، آمیخته با وهم و خیال، و چون سیلابی بی ثبات باشد و نزدیکان او زندگی‌اش را توأم با خطر بدانند.

شیوه‌های ایجاد و پرورش ارزش‌ها
در ایجاد و پرورش ارزش‌ها همان راهکارهایی مدنظر است که درباره دیگر صفات و حالات باید مورد رعایت و عمل قرار گیرد. در این راه از شیوه‌هایی می‌توان بهره گرفت که اهم آن‌ها عبارت اند از:

۱- جنبه اسوه‌ای والدین و مریبان که عمل آنان در طول مدت دوران کودکی و نوجوانی نسل بهترین راهنما و مؤید و نافذ است. منش و رفتار آنان که پیشوای مریبی نسل اند جهت دهنده است. پدران، مادران، مریبان و معلمان خود باید الگوهای وفاداری، همکاری، تقوا، عفت، آزادی و دیگر ارزش‌های انسانی و اسلامی باشند.

۲- ذکر داستان‌ها و قصه‌ها از زندگی شخصیت‌های بزرگ و انسان‌های والا و رفتار و کردار آنان، در طول مدت دوران کودکی و نوجوانی و حتی سینم بالاتر، در واقع نوعی بذریاشی ارزش‌ها در دل آنان است که با آیه‌اری از تحسین‌ها و تحریک‌ها ثمر نیکو خواهد داد.

۳- ارائه نمایشی از رفتارها و عملکردهای توأم با ارزش‌های راستین زمینه را برای تغییز و جا انداختن آن‌ها در اذهان فراهم خواهد کرد. به ویژه نمایش‌هایی که با جنبه‌های عاطفی